

Załącznik
do uchwały Nr XXVIII/220/2016
Rady Miejskiej w Wyrzysku
z dnia 15 grudnia 2016 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2017 ROK

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest dokumentem wyznaczającym cele i sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie miasta gminy Wyrzysk. Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami. Cele operacyjne i podmioty realizujące program będą realizować zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego. Niniejszy program stanowi kontynuację i rozwinięcie działań prowadzonych w latach ubiegłych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwość i przeciwdziałaniu alkoholizmowi umożliwia realizację działań profilaktycznych i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zwanego dalej programem, jak i środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

I. Diagnoza

Gmina Wyrzysk położona jest w powiecie pilskim, leży na północnych krańcach województwa wielkopolskiego. Miasto i gminę zamieszkuje około 14 tys. mieszkańców. W ostatnim okresie możemy zaobserwować migrację młodych ludzi, ubożenie rodzin i wynikające stąd problemy niedostosowania społecznego, zwiększone ryzyko uzależnień wśród dorosłych jak i postępujące uzależnienie wśród młodzieży.

Problemy alkoholowe są powszechnie postrzegane jako jedno z największych zagrożeń społecznych – obok biedy, bezrobocia, problemu narkomani, zaniedbywania rodzin i przestępczości. Do największych problemów alkoholowych w Gminie Wyrzysk można zaliczyć:

- 1) nadużywanie alkoholu przez dorosłych - 78% dorosłych mieszkańców gminy Wyrzysk

pije alkohol regularnie kilka razy w miesiącu lub częściej, jedynie 8 % deklaruje abstynencję,

2) picie alkoholu przez młodzież - inicjację alkoholową ma za sobą 19 % uczniów szkół podstawowych, 50 % gimnazjów i 77 % uczniów szkół ponadgimnazjalnych,

3) częstotliwość picia alkoholu przez dzieci i młodzież – 9 % uczniów szkół podstawowych, 10 % gimnazjalistów i 29 % uczniów szkół ponadgimnazjalnych spożywa alkohol kilka razy w miesiącu lub tygodniu,

4) przyzwolenie rodziców/opiekunów na spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież – od 19 do 33 % rodziców akceptuje, że ich dziecko spożywa alkohol, a 12-24 % domyśla się, ale nic z tym nie robi.

Ryzykowne spożywanie alkoholu – rozumie się przez to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu – rozumie się przez to wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu; aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

Skala problemów alkoholowych jest bardzo istotną miarą ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa. Jak wynika z wielu badań, problemy te są umieszczane w czołówce zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych naszych czasów. Gminny program powinien więc stanowić najlepszą odpowiedź na występujące w naszej lokalnej społeczności problemy związane z piciem alkoholu.

Spośród placówek handlowych i gastronomicznych na terenie miasta i gminy 56 przedsiębiorców posiada zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Uchwałą Nr XXVIII/70/01 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 31 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia dla terenu gminy Wyrzysk liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, ustanowiono na terenie miasta i gminy limit punktów sprzedaży z przeznaczeniem do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży – 65
- w miejscu sprzedaży – 20.

II. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

Bazą w gminie są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyrzysku;
- 2) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrzysku;
- 3) szkoły i inne placówki oświatowe zlokalizowane na terenie gminy;
- 4) placówki wsparcia dziennego w Wyrzysku i Osieku nad Notecią;
- 5) Parafie w Gleśnie, Gromadnie, Kosztowie, Osieku nad Notecią, Wyrzysku, Żelaźnie;
- 6) Centrum Pomocy Specjalistycznej „REMEDIUM” Turek i Wspólnicy Sp. j. w Wyrzysku;
- 7) grupy AA
- 8) inne podmioty, którym zlecane są zadania dotyczące realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Założenia do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 r.

1. Celem głównym programu jest zmniejszenie natężenia problemów wynikających z picia alkoholu na terenie gminy Wyrzysk.
2. Cele szczegółowe:
 - 1) stworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych opartych na szerokiej edukacji społecznej, skierowanej do wszystkich mieszkańców gminy i zapobieganiu powstawaniu problemów alkoholowych;
 - 2) stworzenie warunków dla wszechstronnej i szeroko dostępnej pomocy terapeutycznej i socjalnej dla osób uzależnionych i ich rodzin;
 - 3) zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych, które już występują;
 - 4) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
 - 5) promowanie wśród mieszkańców miasta i gminy idei trzeźwości;
 - 6) promocja zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu.
3. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017:

Zadanie 1.
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w ramach edukacji zdrowotnej polegającej na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

działania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie dostępności i finansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	- liczba i rodzaj programów - liczba uczestników
2) zapewnienie dostępności i finansowanie programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem	- liczba i rodzaj programów - liczba uczestników
3) zapewnienie dostępności i finansowanie programów psychoterapii współuzależnienia oraz w zakresie problemów przemocy w rodzinie	- liczba i rodzaj programów - liczba uczestników
4) informowanie o miejscach pomocy dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniami i współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie	- liczba i formy przekazów
5) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz problemem przemocy w rodzinie	- liczba osób korzystających z punktu konsultacyjnego

Zadanie 2.
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w ramach edukacji zdrowotnej polegającej na upowszechnianiu informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

działania	wskaźniki realizacji działań
1) organizowanie poradnictwa i wsparcia prawnego, psychologicznego, pedagogicznego dla osób i rodzin, w których występują zjawiska uzależnienia i przemocy oraz w stanach kryzysu psychicznego	- liczba i rodzaj miejsc pomocy - liczba osób i udzielonych porad w poszczególnych kategoriach problemowych
2) organizowanie poradnictwa i działań wspierających rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych uzależnieniami i przemocą,	- liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pracą asystenta rodziny, w tym rodziny objęte asystenturą w 2017 r.
3) zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie schronienia i wsparcia	- liczba i rodzaj miejsc pomocy - liczba i formy udzielonego wsparcia - liczba ofiar przemocy, w tym liczba dzieci, korzystających ze schronienia
4) zapewnienie dzieciom z rodzin wieloproblemowych miejsc w placówkach	- liczba placówek wsparcia dziennego realizujących program socjoterapeutyczny

wsparcia dziennego, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny	- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego - liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego
5) dofinansowanie wypoczynku z programem profilaktycznym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie	- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zorganizowanych formach wypoczynku
6) prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej oraz opracowanie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy w tym zakresie	- liczba osób zgłaszających się do punktu po pomoc - liczba opracowanych materiałów i wydanych materiałów informacyjnych w ramach prowadzonego punktu
Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w ramach edukacji zdrowotnej polegającej na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia jak również wspomaganie działań w ramach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej oraz szkolenia kadr zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) dofinansowanie i finansowanie programów profilaktyki problemów uzależnień oraz form edukacyjnych i kulturalnych wspierających postawy abstynenckie u młodzieży i przygotowujących do podejmowania świadomych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz edukacja rodziców	- liczba realizowanych, opracowanych i wdrożonych materiałów edukacyjno-profilaktycznych; - liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - liczba zatrzymanych osób nieletnich będących w stanie nietrzeźwości
2) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży	- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych;
3) działania edukacyjno-informacyjne z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie dla przedstawicieli różnych grup zawodowych	- liczba i rodzaj działań edukacyjnych z podziałem na ich adresatów - liczba uczestników
4) działania edukacyjne skierowane do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia	- liczba i rodzaj działań - liczba uczestników
5) działania edukacyjne związane z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców i kontrole trzeźwości kierowców na drogach	- liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - liczba wypadków i wykroczeń drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych
6) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych i	- liczba ujawnionych przez Policję i Straż Miejską osób, których stan wskazywał

zmniejszenia poczucia zagrożenia mieszkańców ze strony grup pijących	na znajdowanie się pod wpływem alkoholu, w tym do 18. roku życia
7) realizacja kampanii profilaktycznych inicjowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii oraz Niebieską Linie	- liczba kampanii profilaktycznych przeprowadzonych na terenie gminy.
Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w ramach edukacji zdrowotnej polegającej na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia oraz szkolenia kadr zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) współpraca ze stowarzyszeniami, innymi organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.	- liczba stowarzyszeń działających w zakresie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - zadania publiczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy przekazane do realizacji instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym - liczba podmiotów, którym zlecono realizację poszczególnych zadań publicznych
2) szkolenia i inne działania edukacyjne, informacyjne oraz konsultacyjno-superwizyjne dla przedstawicieli instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy	- liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - grupy zawodowe objęte działaniami
Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w ramach zadań regulacyjnych i zapewnienia skutecznego egzekwowania przepisów zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych poddanych kontroli - liczba ujawnionych naruszeń prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych wbrew warunkom - liczba postępowań prowadzonych przez prokuraturę w wyniku naruszenia prawa w związku z sprzedażą napojów alkoholowych
2) ustalanie zasad dotyczących lokalizacji oraz liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	- wyznaczone przez Radę Miejską w Wyrzysku limity oraz warunki usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych - liczba postanowień Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej w Wyrzysku - liczba udzielonych w 2017 r. zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych
Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznych w ramach szkolenia kadr oraz edukacji zdrowotnej polegającej na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) dofinansowanie centrów integracji społecznej,	- wysokość dofinansowania działalności centrów integracji społecznej
2) wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, w tym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie zadań z zakresu integracji społecznej: a) wspieranie programów na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym b)) integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	- liczba uczestników centrów integracji społecznej dotkniętych problemem uzależnień,

IV. Sposoby realizacji zadań.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynowana jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają charakter ciągły i realizowane są cały rok kalendarzowy. Obsługę administracyjno-prawną prowadzi przewodniczący, zastępca i sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyrzysku. Dysponentem środków finansowych jest Burmistrz Wyrzyska.

V. Finansowanie zadań

1. Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 będą środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Zasady wynagradzania członków komisji:
 - 1) za udział w posiedzeniu komisji i zespołów komisji, ustala się wynagrodzenie brutto

w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia pracowników w kraju, określonego przez Radę Ministrów w oparciu o ustawę z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r., poz. 208 z póź. zm.),

2) wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności,

3) członkom komisji należy się zwrot kosztów podróży za dojazd na szkolenia, konferencje, rozprawy sądowe na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. 2013, poz. 167).

Załącznik
do Gminnego Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2017 r.

Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017

L. p.	Zadania	Wydatki
	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	200.000,00
1.	Finansowanie bieżącej działalności komisji: w tym (podróże służbowe, wynagrodzenia, szkolenia, koszty biegłych, koszty sądowe, inne zakupy)	37.000,00
2.	Działalność terapeutyczna w zakresie udzielania osobom uzależnionym i ich rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej	27.600,00
3.	Działalność profilaktyczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży	75.800,00
4.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczych świetlic środowiskowych	59.600,00